

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»

СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ РОЗВИТОК ЛЮДСТВА

[26.120]

I семестр, перший рік навчання
Навчально-науковий інститут соціально-гуманітарного менеджменту
Кафедра філософії та культурного менеджменту
03 Гуманітарні науки; 033 Філософія;
Освітньо-професійна програма «Практична філософія»

Викладач:	Шевчук Дмитро Михайлович, доктор філософських наук, професор кафедри культурології та філософії
Кредити та кількість годин:	4 ECTS; години: 20 лекційних, 24 практичних та 76 самостійна робота; залік Заочне: 4 ECTS; години: 4 лекційних, 6 практичних та 110 самостійна робота; залік
Статус дисципліни:	обов'язкова (цикл професійної підготовки)
Мова навчання:	Українська
Форма навчання:	очна (денна)

I. Опис навчальної дисципліни

Соціокультурний розвиток людства – це дисципліна, яка спрямована на представлення студентам цілісного бачення соціального, культурного, духовного розвитку людства протягом століть. Протягом вивчення курсу особлива увага звертається на основні моделі історичного поступу – циклічну та лінійну, а також їх варіації, що поставали в різні епохи. Крім того, розглядаються концепції соціального та культурного поступу від античності до сучасності. Іншим аспектом вивчення даного курсу є звернення до окремих епохи та здійснення спроби реконструювати їх соціальну, культурну та духовну структуру.

II. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета осмислити соціокультурний процес формування людської особистості, суспільства, державності тощо. Проаналізувати і систематизувати, закріпити на практиці даний матеріал у всій його складності та суперечності. Акцентувати увагу на основних аспектах щодо визначення понять, їх тлумачення. Розглянути та конкретизувати різні підходи та концепції дослідників, науковців, філософів, вирізнити важливість та їх необхідність що до даного курсу.

Завдання курсу – розвинути та набути такі фахові та загальні компетентності як:

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 2. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.
 ЗК 3. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.
 ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.
 ЗК 9. Здатність до міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді.
 ЗК 10. Здатність працювати автономно.
 ЗК 11. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності
 ЗК 12. Здатність діяти на підставі етичних міркувань (мотивів).
 ЗК 14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності:

ФК 1. Усвідомлення сенсу філософії, її дисциплінарного розмаїття та місця в системі культури.

ФК 4. Усвідомлення особливостей і місця вітчизняної інтелектуально-філософської традиції у світовій.

ФК 6. Здатність викладати міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано.

ФК 7. Здатність аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.

ФК 8. Здатність оперувати філософською термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 10. Здатність аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної та загальнонаукової проблематики.

ФК 11. Здатність застосовувати в професійній діяльності знання про засади, розвиток і сучасний стан наукового та гуманітарного знання.

ФК 15. Здатність використовувати провідні моделі гуманітарного пізнання як смисловий простір міркувань в історичному, соціокультурному, мовно-літературному, загальнонауковому, історико-філософському та теоретико-філософському контекстах.

III. Результати навчання

ПРН 4.	Аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної та загальногуманітарної проблематики.
ПРН 9.	Мати навички реферування, систематизованого огляду та порівняльного аналізу філософської та загальнонаукової літератури. • Вміння писати наукові тексти (есе, рецензії, аналітичні звіти) • Узагальнювати отриману інформацію та публічно презентувати • Опрацьовувати першоджерела
ПРН 11.	Уміти викладати власні міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано.
ПРН 13.	Уникати симуляцій, плагіату та інших виявів академічної недоброчесності у сфері професійної діяльності або навчання. • Формувати аналітичні тексти, які стосуються опису соціокультурної ситуації

	- Збирати дані, впорядковувати їх, представляти у формі презентацій, текстів доповідей - Інтерпретувати та порівнювати наукові концепції, представляти це у вигляді звітів.
ПРН 10.	Уміти аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки. - Вміти визначати особливості соціокультурних епох - Розуміти чинники, які впливають на розвиток людства - Знати періодизацію соціокультурного розвитку людства - Визначати та проектувати соціокультурні процеси, які впливають на культурний та соціальний розвиток людства
ПРН 6. ПРН 7.	Мати обізнаність щодо основних напрямів, тенденцій, проблематики сучасної філософії, застосувати ці знання у розрізі практичної філософії, консультування та коучингу. Мати обізнаність у головних філософських методах і підходах, розуміти етико-практичну значущість філософського знання. - Розуміти особливості культурних артефактів різних епох - Створювати культурні проекти презентації культурних артефактів, виходячи з їх соціокультурного контексту
ПРН 1. ПРН 12.	Розуміти сенс філософії, її місце в системі культури. Критично оцінювати власну позицію та знання, порівнювати і перевіряти отримані результати. - Створювати науково-популярні культурні проекти - Виступати на наукових конференціях, семінарах, форумах - Визначати потреби цільових груп, аналізувати замовлення на створення та представлення соціокультурних змістів.

Результати вивчення даної дисципліни відповідають загальним та фаховим компетентностям, а також програмним результатам навчанням, передбаченим ОПП.

IV. Програма навчальної дисципліни (структура дисципліни)

№	Тема дисципліни	Вид навчального заняття
1	Соціокультурний розвиток як предмет філософського і наукового осмислення	Денна форма: Лекція (2 год.) Практична (2 год.) Заочна форма: Лекція (2 год) Практична (2 години)

2	Античне розуміння соціокультурного розвитку	Денна форма: Лекція (2 год.) Заочна форма: —
3	Концепції історії в часи Середньовіччя	Денна форма: Практична (2 год.) Заочна форма: Практична (2 год.)
4	Ренесансне розуміння соціокультурного процесу	Денна форма: Практична (2 год.) Заочна форма: —
5	Модерні концепції політики та суспільства (Н. Макіавеллі, Т. Гобс, Дж. Локк)	Денна форма: Лекція (2 год.) Практична (2 год.) Заочна форма: —
6	Розуміння розвитку людства в епоху Просвітництва (4 год)	Денна форма: Лекція (2 год.) Практична (2 год.) Заочна форма: Лекція (2 год.)
7	Соціально-філософські концепції німецьких ідеалістів кн. XVIII – XIX ст.	Денна форма: Практична (2 год.) Заочна форма: —
8	Марксистське розуміння історії	Денна форма: Лекція (2 год.) Практична (2 год.) Заочна форма: —
9	Циклічні концепції історії XIX – XX ст.	Денна форма: Лекція (2 год.)

		Заочна форма: -
10	Концепція культури і цивілізації О. Шпенглера	Денна форма: Практична (2 год.) Заочна форма: Практична (2 год.)
11	Концепція локальних цивілізацій А. Тойнбі	Денна форма: Лекція (2 год.) Практична (2 год.) Заочна форма: -
12	Конфлікт цивілізацій у розумінні С. Гантінгтона	Денна форма: Лекція (2 год.) Заочна форма: -
13	Розуміння політичного розвитку в працях Ф. Фукуями. Концепція «кінця історії»	Денна форма: Практична (2 год.) Заочна форма: -
14	Народження націй. Новоевропейська цивілізація, її витоки та генеза.	Денна форма: Лекція (2 год.) Практична (2 год.) Заочна форма: -
15	Концепції модернізації	Денна форма: Лекція (2 год.) Заочна форма: -
16	Глобалізація. Глокалізація.	Денна форма: Практична (2 год.) Заочна форма: -

--	--	--

V. Порядок оцінювання результатів навчання

Результати навчання	Контрольні заходи	Вимоги до виду контролю	Оцінювання
Уміти аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки. Мати обізнаність щодо основних напрямів, тенденцій, проблематики сучасної філософії, застосувати ці знання у розрізі практичної філософії, консультування та коучингу. Мати обізнаність у головних філософських методах і підходах, розуміти етико-практичну значущість філософського знання.	Критичне обговорення в групі	Самостійна робота передбачає виконання поставленого завдання в повному обсязі. У разі дистанційного навчання лекційні та семінарські заняття проводяться онлайн за допомогою платформи Google Meet; кодове слово: shevchuk	Денна форма: кожна семінарське заняття оцінюється в 5 балів (12 занять = 60 балів); заочна форма: кожне семінарське заняття оцінюється в 10 балів (3 заняття = 30 балів)
Аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної та загальногуманітарної проблематики. Мати навички реферування, систематизованого огляду та порівняльного аналізу філософської та	Науковий есей у вигляді рецензії на книгу	Есей (3-5 стор., А4, 14 Times, 1,5 інтервала)	Есей оцінюється в 10 балів за умови дотримання вимог та відсутності плагіату

загальнонаукової літератури.			
Уміти викладати власні міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано. Уникати симуляцій, плагіату та інших виявів академічної недоброчесності у сфері професійної діяльності або навчання.			
Розуміти сенс філософії, її місце в системі культури. Критично оцінювати власну позицію та знання, порівнювати і перевіряти отримані результати.	Модульна контрольна робота	Самостійна робота передбачає підготовку до розширених питань модульного контролю У разі дистанційного навчання підсумковий контроль буде відбуватися у вигляді співбесіди за допомогою платформи Google Meet; кодове слово: shevchuk	Денна форма: Модульна контрольна робота оцінюється в 30 балів Заочна форма: Модульна контрольна робота оцінюється в 60 балів (частина модульної роботи передбачає співбесіду по тих темах, які виносяться на самостійне опрацювання і передбачають створення конспекту основних питань)

VI. Рекомендована література

1. Katz F. The Ancient American Civilizations, Castle Books, 2004.
2. Історія Візантії. Вступ до візантиністики., Львів: Апріорі, 2011.
3. Касьянов Г. Теорії нації та націоналізму: Монографія. - К.: Либідь, 1999.
4. Крижанівський О. Історія Стародавнього Сходу, К., 2002.
5. Леві-Строс К. Первісне мислення, К.: Український Центр духовної культури, 2000.
6. Мартен Д., Мецжер Ж.-Л., П'єр Ф. Метаморфози світу: Соціологія глобалізації, К., 2005.
7. Павленко Ю. В. Історія світової цивілізації. Соціокультурний розвиток людства : навчальний посібник. - Київ : Либідь, 2001. - 360 с.;
8. Фукуяма Ф. Витоки політичного порядку. Від прадавніх часів до Французької революції, К.: Наш формат, 2018; Фукуяма Ф. Кінець історії.
9. Чумаченко Б. Вступ до культурології античності, К., 2009.

10. Шевчук Д. Теорії модернізації і демократичний транзит, в: Демократичний транзит у країнах Вишеградської групи й Україні: вибрані аспекти / За ред. Дмитра Шевчука та Віталія Лебедюка. – Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2018, С. 36-55.

VII. Політика курсу

Відвідування. Для якісного вивчення даного курсу потрібно максимально відвідувати лекційні та семінарські заняття. Частина семінарських занять буде відбуватися у форматі дискусій. Саме через це важливо, щоб була присутня максимальна кількість студентів групи, що дасть можливість почути різні думки, які стосуються теми обговорення. Семінарські заняття, пропущені з поважних причин, можуть бути відпрацьовані під час годин консультацій викладача. Запізнення на заняття без поважної причини може бути підставою зняття 10% балів, винесених на вивчення теми заняття.

Дотримання термінів виконання завдань. Усі завдання повинні бути виконані відповідно до встановлених термінів. Недотримання термінів без поважної причини є підставою втрати балів, що виносяться на оцінювання завдання.

Визнання неформальної освіти. У випадку, якщо студент освоїв окремі теми з даного курсу під час проходження МООС, відвідування семінарів, тренінгів тощо, що підтверджене відповідними документами, ці теми йому можуть бути зарахованими в порядку, визначеному нормативними документами НаУОА.

Дотримання принципів доброчесності

Прослуховуючи цей курс, Ви погодились виконувати положення Кодексу академічної доброчесності¹. Окреслимо його основні складові:

- 1) Скласти всі проміжні та фінальні завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб.
- 2) Надавати для оцінювання лише результати власної роботи.
- 3) Не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити ваші результати чи погіршити/покращити результати інших студентів.
- 4) Не вдаватися до плагіату.
- 5) Не дискримінувати Ваших колег щодо їх етнічної, релігійної чи будь-якої іншої приналежності.

¹ Кодекс академічної доброчесності Національного університету «Острозька академія» / https://www.oa.edu.ua/publik_information/CODEX.pdf